

Kampania cukrownicza 2019/2020 w Unii Europejskiej

Obszar uprawy buraków cukrowych w Unii Europejskiej w kampanii 2019/2020 jest o 5,6% mniejszy niż w roku ubiegłym i wynosi 1 508 000 ha. To zmniejszenie spowodowane jest głównie niskimi cenami buraków. Przewiduje się jednak, że ich produkcja nieco wzrośnie, ponieważ zmniejszenie obszaru uprawy zostanie zrekompensowane wyższymi plonami, w porównaniu do słabego zeszłorocznego wyniku spowodowanego suszą. W związku z tym prognozuje się, że nastąpi niewielki wzrost produkcji cukru do poziomu 18,6 mln ton (w ubiegłym sezonie 17,9 mln ton).

W Niemczech powierzchnia zasiewów buraków zmniejszyła się o 7,5% (tj. o 30 000 ha) i wynosi obecnie 323 000 ha. Niektórzy odważni rolnicy rozpoczęli tu zasiewy już w lutym, ale większość plantacji założono pod

koniec marca i na początku kwietnia, przy ogólnie dobrej pogodzie. W sumie wydajności buraków na poziomie średniej pięcioletniej wynoszącej 75,4 ton z ha oraz zawartości cukru 16,2% powinny być osiągalne, co może przełożyć się na produkcję cukru na poziomie prawie 4,3 mln ton.

Polska, jako trzeci co do wielkości produkcji kraj w Unii Europejskiej, była przez ostatnie lata w trybie ekspansji, ponieważ zwiększyła areal buraków trzeci rok z rzędu, osiągając w roku 2018 powierzchnię 239 000 ha. Na początku roku 2019 plantatorzy deklarowali zwiększenie powierzchni uprawy o kolejne 5 000 ha. Jednak z biegiem

czasu powierzchnia ta zmalała do poziomu nieco powyżej 200 000 ha. Trzech spośród czterech producentów w kraju wyraziło zamiar zwiększenia arealu uprawy buraków cukrowych, a tylko jeden planuje jego zmniejszenie. Podczas gdy rolnicy w niektórych regionach odchodzą od produkcji buraków, ci więksi zwiększają obszar kontraktacji, co prowadzi do dalszej koncentracji produkcji.

Z kolei francuskie ministerstwo rolnictwa podaje, że tegoroczny obszar zasiewów buraków cukrowych wynosi we Francji 454 742 ha, co stanowi spadek o 6,3% w porównaniu do kampanii 2018/2019 (485 251 ha). Chociaż prognoza ta jest zgodna z oczekiwaniami dotyczącymi mniejszej powierzchni zasiewów z powodu spadających cen buraków, jest ona bardziej optymistyczna, niż prognoza związku plantatorów buraków (CGB), według której powierzchnia miałaby się zmniejszyć o 7 - 8% do 440 000 - 450 000 ha.

Rolnicy w Wielkiej Brytanii zmniejszyli obszar uprawy buraków o 8 000 ha - do 89 000 ha w roku gospodarczym 2019/20. W roku 2018 British Sugar oraz NFU uzgodniły zmniejszenie ceny kontraktowej w bieżącym sezonie do 19,07 GBP za tonę, co odpowiada 20,42 GBP za tonę zgodnie z warunkami poprzednich kontraktów. Jest to około 9% poniżej gwarantowanej ceny minimalnej wynoszącej w roku 2018/19 22,50 GBP za tonę. Ten spadek ceny buraków spowodował rezygnację części rolników z uprawy tego gatunku. Brytyj-

Obszar uprawy buraka cukrowego w krajach Unii Europejskiej (ha x 1000)

Kampania	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Francja	335	372	439	431	395
Niemcy	254	292	348	353	323
Polska	171	203	232	239	244
Wielka Brytania	74	71	94	97	88
Holandia	58	71	85	85	80
Belgia	54	56	62	64	59
Austria	45	43	43	31	32
Czechy	45	52	58	60	54
Włochy	38	32	38	34	30
Hiszpania	36	33	37	35	34
Rumunia	27	25	28	24	24
Dania	25	33	34	34	33
Słowacja	22	22	23	23	23
Szwecja	19	31	31	31	32
Węgry	16	16	19	16	16
Chorwacja	14	15	20	14	14
Finlandia	12	12	12	10	10
Litwa	12	13	15	16	16
Grecja	5	5	6	1	1
UE	1261	1398	1624	1597	1508

Źródło: FO Licht's International Sugar and Sweetener Report

szy rolnicy mierzą się także z perspektywą wzrostu kosztów oprysków insektycydami, ponieważ obecnie zmuszeni są do uprawiania buraków z nasion niezaprawianych zaprawami neonikotynoidowymi, co powoduje, że buraki cukrowe nie są już dochodowymi uprawami jak w minionych latach.

Wysiew buraków w Holandii postępował szybko w kwietniu, osiągając 86,7% zasiewu oczekiwanej powierzchni. Tegoroczny postęp siewów wyprzedził nie tylko ten z ubiegłego roku, ale również średnią pięcioletnią wynoszącą 71,7%. Powierzchnia uprawy zmniejszyła się jednak do poziomu 80 000 ha z 86 000 ha w roku 2018. Ta redukcja obszaru zasiewów spowodowana była, tak jak w innych krajach UE, spadkiem cen buraków cukrowych.

Powierzchnia buraków cukrowych w Belgii zmniejszyła się w tym roku o 7% - do 59 000 ha, ale wysiew buraków rozpoczął się wcześniej i około 80% powierzchni pod uprawę buraków zostało zasianych do 14 kwietnia (rok wcześniej w tym samym czasie obsiano jedynie 44% powierzchni). Biorąc pod uwagę, że w Belgii udało się osiągnąć rozsądną wydajność buraków (78 ton z hektara) w roku gospodarczym 2018/2019, przy rekordowej zawartości cukru 18,6%, normalizacja tych wartości może doprowadzić do raczej stabilnego uzysku cukru z hektara.

Obszar uprawy buraka cukrowego w krajach Unii Europejskiej przedstawia tabela.

Reasumując, powierzchnia uprawy buraków cukrowych w UE ulega zmniejszeniu,

która powinna być rekompensowana wzrostem plonu. Wzrost plonu uzależniony jest jednak od warunków pogodowych, na które człowiek nie ma niestety wpływu.

Należy pamiętać, że rynek w Unii Europejskiej i w Polsce jest otwarty na eksport na rynki światowe, a więc wzrost cen światowych zwiększyłby chęć producentów do eksportu, a to zwiększyłoby presję na rynku wewnętrznym i skłoniłoby producentów do zwiększenia zbiorów kosztem wzrostu areału uprawy, a nie tylko wzrostu plonów.

Tadeusz Plichta